

Főtitkári jelentés

(a társulat CXXXIII. közgyűlésén 1988. március 16-án)

Bérczi István

(1 táblázattal)

Tisztelt küldöttközgyűlés, kedves vendégeink, hölgyeim és uraim!

A könyveknek megvan a maguk sorsa, mondták a régi latinok. Hozzátehetjük, a számoknak is. Különösen napjainkban, a számítástechnika fokozott térhódításával, egyre inkább igazságként ismerhetjük fel azt a tényt, hogy a számok tükrözik, tükrözhetik az egyént, a kisebb-nagyobb közösségek és az egész társadalom problémáit és sors-fordulóit. A számok tudományának megvan azonban a veszélye is, hogy az értelmezés ilyen, vagy olyan irányban az eredményeket manipulálhatja, ha nem nézünk a számok mögé és nem keressük a mögöttük lévő tartalmat. Jó előre agyunkba kell e tényeket vésni, amikor társulatunk 140. évébe fordulva számot adunk az elmúlt esztendő eseményeiről, tevékenységéről, sikeres és kevésbé sikeres akcióiról.

Szomorú kötelességem jelenteni, hogy 1987-ben és 1988 elején *11 kollegánktól* kellett végső búcsút venni. SZÖRÉNYI Erzsébet tiszteleti tagunktól, VARGA Imréné REGÉCZI Edit választmányi tagtól, SZÉLES Margittól, KOMJÁTI János-tól, ZSOLNAYNÉ EGERVÁRI Katalintól, JAMNICZKY Kázmértől, VASVÁRI Bélától, SETÉNYI Sándortól, GÖNCZI Júliától, MÉHES Kálmántól és ALLODIATORIS Irmától. Kérem adózzunk emlékünek egyperces néma felállással.

Maradjunk is mindjárt a számoknál. 1987. december 31-én társulatunk taglétszáma 1260 fő, amely mintegy 100 fővel kevesebb az 1986-os létszámnál. A csökkenés abból adódik, hogy következetesen végrehajtjuk az alapszabályban előírt tagdíjrevíziót, azaz a két évnél hosszabb ideje tagdíjhátralékban lévő tagtársainkat automatikusan töröljük a tagok listájáról.

A főtitkári jelentésekben több ízben szóba került már a tagdíjfizetés, amely több mint egy pénzügyi tranzakció. Bármilyen nehéz is egyre dráguló világunkban emellett érvelni, mégis ki kell mondanunk, hogy ez egyben a valahova tartozásnak a demonstrálása is. Ebből a szempontból az elmúlt évi 100 főnél még kellemetlenebbül ható számadat, hogy az 1987. évi tagdíjjal 240-en vannak jelenleg is hátralékban.

Továbbra is a számszaki adatokat boncolgatva, 1987 során a *tematikus szakosztályok* összesen 40 előadóülést és 3 ankétot tartottak. Az ezeken elhangzott előadások száma 101, illetőleg 48 volt. A résztvevők száma a 40 előadóülésen 887, a 3 ankéton összesen 201 fő. 3 terepbejárás összesen 115 résztvevővel és 10, a terepbejárás tematikájához tartozó előadással továbbra is azt az évek óta megfigyelt tendenciát tükrözi, hogy az ankétok, terepbejárások és mint majd a későbbiek során látni fogjuk, a nagy rendezvények általában nagyobb vonzerőt jelentenek a szokványos előadóüléseknél.

Nagyon hasonló számadatok szerepelnek a területi szervezetek statisztikájában. Összesen 41 előadóiülés, 3 ankét, ezeken 123, illetőleg 17 előadás, 1244, illetőleg 110 fő részvétele demonstrálta területi szervezeteink aktivitását. A szabadtéri rendezvények sorában szereplő 4 terepbejárás, összesen 89 résztvevője azt igazolja, hogy területi szervezetek szintjén inkább elmosódik a részvételi különbség az előadóiületek és a nagy rendezvények között. Sőt bizonyos előadóiületek és ankétek nagyobb látogatottságnak, nagyobb népszerűségnek örvendenek, mint a terepbejárások. Kiemelkedő látogatottság jellemezte az országos nagy rendezvényként bevezetett, a Magyar Geofizikusok Egyesületével közösen rendezett *dunántúli vándorgyűlést*, amelynek összesen 280 résztvevője közül 110 volt a geológus. 200 fő vett részt Alsóörsön a *III. Országos bányaföldtani ankéton*. A napijegyes látogatókkal együtt összesen 100 fő látogatta a geológiai adatok számítógépes tárolásával, visszakeresésével és feldolgozásával foglalkozó nemzetközi szervezet, a COGEODATA szegedi ülésszakát. A 27 külföldi résztvevő közül 10 érkezett a tőkés országokból, 17 a szocialista országokból. A résztvevők számát tekintve bizonyos értelemben csalódást jelent az 1987-ben bevezetett, pontosabban: újra élesztett központi előadóiületek rendszere. A 39 fős átlag egyelőre nem képvisel jelentős többletet az előadóiületek átlagos 20–30 fő között mozgó látogatottságához képest. Mindazonáltal meg vagyok győződve róla, hogy e rendszer újraélesztése és ehhez kapcsolódóan a megfelelő vonzó témakörök és előadók csatasorba állítása feltétlenül új szintet fog vinni a társulat üléseinek eddigi rendszerébe.

Tisztelt küldöttközgyűlés!

A bevezetőben volt már róla szó, a számok magukban pozitív és negatív értéktételeket is hordozhatnak, a mögöttük levő tartalomtól függően. Javasolom tehát, hogy nézzünk a számok mögé és még egyszer tekintsük át gondolatban azokat a kiemelkedő eseményeket, amelyek 1987. évi aktivitásunk gerincét jelentették.

Az *Agyagásványtani Szakosztály* 1987 folyamán összesen 4 előadóiületet tartott, ezek közül hármát a társszakosztályokkal, illetőleg társegyesületekkel, az Ásványtan-Geokémiai Szakosztállyal, valamint a Talajtani Társaság talajásványtani szakosztályával, továbbá az MTA kolloidkémiai munkabizottságával közösen. Szerepelt agyagásványtani témájú előadás a központi előadóiületesen is.

Az *Általános Földtani Szakosztály* 1987. évi tevékenysége változatlanul a minden hó első szerdáján tartott előadóiületek sorozatára támaszkodott. Az előadások szakmai profilja a szakosztály jellegének és évek óta kialakított arculatának megfelelően igen széles kört ölel fel, beleértve a rétegtani, tektonikai, regionális geológiai és geofizikai jellegű témák taglalását. Kifejezetten sikeresnek minősíthető a cikluskezdő üledékek témakörét átfogóan tárgyaló ankét. A szakosztály témaválasztásának helyességét, a feldolgozott témák népszerűségét bizonyítja az a tény, hogy a látogatottság ebben a szakosztályban a legmagasabb, a nagyobb rendezvényeken rendszeresen 100 fő körül mozgott.

Az *Ásványtan-Geokémiai Szakosztály* összesen hét előadóiületet, egy teljes napos ankétot, egy emlékülést, egy élménybeszámolót, egy oktatófilm-bemutatót és egy köszöntőt tartott. Kiemelkedik az Ásványtani enciklopédia bemutatása, amely 10 előadásból álló egész napos előadássorozat formájában a

Központi Földtani Hivatallal és az ELTE Ásványtani Tanszékével közös rendezésben zajlott le, kiemelkedően magas, 80 fő látogatottsággal.

Az *Ásványgyűjtő Szakcsoport* 1987-ben is egyfajta átmenetet, hidat jelentett a szigorúan vett szakmai geológiai, ásványtani tevékenység és az ismeretterjesztés között. Szerény számú előadásai is inkább az ismeretterjesztés irányába tolták el a szakcsoport tevékenységét. Ez az átmeneti jelleg ugyanakkor továbbra is igényli a működési formák és az ügyrend pontosítását, amelyet a legrövidebb időn belül mind a szakcsoport, mind a társulat érdekében rendezni kívánunk.

A *Gazdaságföldtani Szakosztály* 1987 során elemezte a KGST-országok, ezen belül az NDK gazdaságföldtani kutatásait. A magyarországi láptalajok és tőzgegyon összefüggései, a tőzeg lelőhelyek igénybevételének időszerű gazdasági és jogi kérdései szintén érdeklődésének tárgyát képezte. A Magyar Földrajzi Társaság természetföldrajzi szakosztályának geomorfológiai munkabizottságával együttes ülésen területekre került a hazai geomorfológiai kutatás helyzete és 1987. évi eredményei.

A *Mérnökgeológiai és Környezetföldtani Szakosztály*, mint már évek óta rendszeresen, 1987-ben is tartalmában és a megnyilvánuló érdeklődésben is kiemelkedő programot bonyolított le. Ez a tendencia egyaránt tulajdonítható a vezetés ambiciózus terveinek, illetőleg a kiválasztott témák időszerűségének. Az évi 3 előadóülés témája egy-egy befejezett kutatás kiforrott eredményeinek bemutatása volt, legyen az vonalas létesítmények megtekintése (mint a vasút és metró-alagút), építésföldtani térképezés (a szentendrei), vagy pedig a környezetföldtani témák legégetőbbje, a hulladék elhelyezés témaköre. Az 1981 óta folyamatosan zajló és az országot körbe járó szeminárium sorozat 1987-ben zárórendezvényéhez érkezett a *szegedi mérnökgeológiai szemináriummal* és a hozzákapcsolódó jugoszláviai terepbejárással. Ez a rendezvény típus, amely gondolatában és formájában is példamutató értékű, célul tűzte ki az ország és a csatlakozó határmenti területek regionális mérnökgeológiai, hidrogeológiai, környezetföldtani problémáinak bemutatását és összefoglalását. A környező országok csatlakozó területeinek bejárása lehetővé tette, az országhatároktól független földtani tájegységek komplex megismerését és végezetül, de nem utolsó sorban az ezeken a területeken dolgozó kollegákkal való kapcsolatok kialakítását. E záró szemináriumon 33 előadás hangzott el a Dél-Alföld alkalmazott kutatásairól, a település-fejlesztés problémáiról, Szeged építésföldtani térképezése eredményeiről, a város vízföldtani gondjairól és feladatairól, a környezetföldtani, agrogeológiai és hidrogeológiai, valamint hévízkutatási eredményekről. Ehhez csatlakozott két jugoszláviai szakember magyar nyelvű előadása a határ túoldalán elért hasonló eredményekről. Nem teljesen érdektelen talán hozzátenni, és nem vádol senki elfogultsággal, ha megemlítem, hogy példamutató volt a szeminárium abból a szempontból is, hogy megfelelő *publicitásra* is gondoltak a szervezők: a tv szegedi stúdiója, a napilapok és a rádió is beszámolt az eseményről. A plenáris ülésen, amely a városháza dísztermében volt, a KFH elnöke, DANK Viktor tiszteleti tagunk ünnepélyes keretek között adta át a városi tanács elnökének, PAPP Gyulának a Magyar Állami Földtani Intézet által készített szegedi *építésföldtani atlaszt*. A szeminárium ideje alatt az atlasz térképlapjaiból az MTESZ-székházban kiállítást is rendeztek a szervezők, ily módon teremtve meg azt a széles körű nyilvánosságot e földtani tevékenységnek, amelyre úgy érezzük, a szakterületünk valamennyi ágának szüksége volna.

Az Őslénytani-Rétegtani Szakosztály összesen 8 előadóiülést tartott 16 előadással. Júliusban 2 napos terepbejárás egészítette ki az előadóiületek rendszerét, amely a Tokaji-hegység rétegtani és őslénytani érdekességeinek és újabb kutatási eredményeinek bemutatásával foglalkozott. Összességében tekintve az előadóiületek tematikáját, a terepbejárás, és a szakosztály hosszú távú programja azt az öröndevet ténny látszik igazolni, hogy a korábban alaptudományának, elvont tudományának tekintett őslénytan, a rétegtan irányába elmozdulva megtalálja a helyét és kapcsolatrendszerét az ipari kutatásokban.

A Tudománytörténeti Szakosztály 1987. évi tevékenységét elsősorban az INHIGEO XIII. Szimpóziumára — melyet Pisában, és Padovában rendeztek — készített tanulmánykötet fémjelezte. A Tudománytörténeti Évkönyv külön számként megjelentetett angol nyelvű tanulmánykötet „*Rocks, Fossils and History*” címet kapta és a szimpózium témakörének megfelelően, a hazai őslénytan és rétegtan történetének néhány fejezetét ismerteti, ehhez kapcsolódik az olasz—magyar földtani kapcsolatokról szóló rész. A kötet nagy sikert aratott és tovább növelte a budapesti INHIGEO szimpóziumon kivívott nemzetközi hírünket.

Az MTESZ Tudomány- és Technikatörténeti Bizottsága, az MTA Tudomány- és Technikatörténeti Komplex Bizottsága, a M. Orvostörténelmi Társaság és az Országos Műszaki Múzeum „A természettudományok és a technika fejlődése Közép-Európában 1918—1938. között” c. előadóiület rendezett, amelyen két előadással képviseltette magát és a földtant a szakosztály.

Előadóiületek keretében méltatták ZIMÁNYI Károly, BANYAI János, WEIN György és PETTKÓ János életművét. JUGOVICS Lajos centenáriuma alkalmából emlékülete szerveztek és Badacsonytomajban emléktáblát avattak.

Rátérve a területi szervezetek 1987. évi tevékenységére, az *Alföldi Területi Szervezet* 1987 során 12 rendezvénnel vétette észre magát. (Beleértve azon rendezvényeket is, melyeket más szervezeti egységek rendeztek, de az Alföldi Területi Szervezet regionális körzetében.) Hat előadóiület, négy továbbképző tanfolyam, három ankét, szeminárium, egy műszerbemutató és egy klubnap volt. A rendezvények közül négyet társulva szerveztek. Az előadások száma 100, ami érzékelteti a rendezvények meglehetősen feszített tempóját. A látogatottság e területi szervezetnél is azt tükrözi, hogy az ankétok, szemináriumok népszerűsége lényegesen meghaladja a szokványos előadóiületek népszerűségét. Az Alföldi Területi Szervezetnek társrendezőként ebben az évben két nemzetközi rendezvény is jutott: mint az előbbieken említettük a COGEO-DATA és a mérnökgeológiai szeminárium. Mind a saját tevékenységük, mind a társrendezőként mutatott aktivitásuk példamutató ambícióról tanúskodott.

Érdekes elidözni a *Budapesti Területi Szervezet* 1987. évi aktivitását bemutató statisztika felett. Összesen 7 előadóiület tartottak, 14 előadással. A látogatottság görbéjét figyelve az látszik, hogy az év elején, az év első felében a látogatottság nagyobb és az előadások száma is magasabb, mint az őszi hónapokban. Ennek az elemzése természetesen egy év benyomásai alapján még nem teljesen időszerű, nem lehet azonban teljesen kizárni a munkahelyi kötöttségek (l. évvégi hajrá) befolyásoló hatását. Szeretnénk remélni, hogy az ősztől beindult központi előadóiületnek is szerepe van ebben az évvégi látogatottsági csökkenésben.

A *Dél-dunántúli Területi Szervezet* múlt évi programjából három nagyobb témakört lehet kiemelni, melyekhez több előadás is kapcsolódott:

- a nyugat-mecseki érckutatáshoz kapcsolódó új eredmények;
- a máza-déli feketekőszén-kutatással összefüggő új földtani ismeretek;
- a Dél-Dunántúl regionális geológiai bemutatása, az új ismeretek, eredmények rendszerezése.

A régió határain túlmutató, a szélesebb szakmai körökben is érdeklődést kiváltó rendezvények sorában kell megemlíteni a következőket:

- a hidrogenetikus érckutatás új módszerei és azok első dél-dunántúli eredményeit bemutató előadásorozat;
- a Mecseki Ércbányászati Vállalat környezetvédelmi tevékenysége, a felszíni és felszín alatti vizek tisztaságának megóvása érdekében c. előadás;
- a radioaktív hulladékok elhelyezésének feltétele és problémái, különös tekintettel annak Baranya megyei vonatkozásaira tárgyú előadórülés;
- az optimális termelési veszteség és hígulás kérdése a mecseki feketekőszén-bányászatban, különös tekintettel annak gazdasági és minőségi vonatkozásaira témájú előadórülés.

A területi szervezet, de az egész Társulat életében új színfoltot jelent az ELTE bemutatkozása egy előadás keretében. A tájékoztatás a geológus hallgatók nyári termelési gyakorlatának szerepét elemezte a hallgatók ipari igényű munkatílusának kialakításában és az egyetemi tanszékek, egyetemi oktatók felkészítést is célolta ebben az irányban. Igen üdvösnek tartanánk, hogyha egyfelől a területi szervezetek, másfelől az egyetemek ezt a rendszert területenként is és egyetemenként is tovább folytatnák, ily módon adva lehetőséget arra, hogy az egyetemi hallgatók nyári gyakorlatai valóban és mélységükben elérjék a kívánt célt, az eljövendő szakemberek megismertetését az iparral és az ipar megismertetését a jövőendő szakemberekkel.

Az *Észak-magyarországi Területi Szervezet* 1987. évi kiemelkedő rendezvénye volt a „*Geostatistikai módszerek alkalmazása a földtani kutatásban É-Magyarországon*” c. ankét, amely a Borsodi műszaki- és közgazdasági hetek rendezvénysorozat keretében került sorra. A másik kiemelkedő nagy rendezvény a hagyományos őszi tanulmányút, amelynek témája, a Hernád völgye hévízfeltárásai voltak, bemutatva az eddig mélyült hévízfúrások eredményeit, a valószínűsíthető hévíz vagyon és annak felhasználási lehetőségeit. Ezeket túlmenően 6 alkalommal rendeztek előadórületeket 12 előadással.

A *Közép- és Észak-dunántúli Területi Szervezet* 1987-ben 5 rendezvénnyel vette ki részét a társulati tevékenységből. Legjelentősebb ezek közül a Közép- és Észak-Dunántúlon működő földtani szervezetek immár hagyományos közös beszámoló ülése, amely rendszerint az MTA Veszprémi Akadémiai Bizottsága földtani munkabizottságával közös rendezvény. A beszámolóik témáit a Közép- és Észak-Dunántúllal foglalkozó kutatóhelyek és vállalatok tárgyévi tevékenysége és kutatási eredményei képezik. Jelentősége abban rejlik, hogy valamennyi résztvevő vállalat, intézmény hovatartozás nélkül lehetőséget kap arra, hogy a teljes kutatási spektrumot rövid és jól összefogott előadások formájában évről évre áttekinthesse. Két történelmi emlékezés tarkította az 1987. évet ebben a régióban. Szeptemberben BEUDANT születésének 200. évfordulójáról megemlékezendő Balatonfüreden, valamint JUGOVICS Lajos születésének 100. évfordulója alkalmából Badacsonytomajban volt koszorúzással egybekötött megemlékezés. Végezetül, de nem utolsó sorban az 1987. évi rendezvények sorából messze kiemelkedik a III. Országos bányaföldtani ankét, amely ismételtlen igazolta e rendezvénysorozat időszerűségét, hasznosságát, célszerű-

ségét. Az elmúlt ötéves periódus földtani eredményeinek összefoglalása mellett a résztvevőknek lehetősége nyílt a szakterületüktől távolabb eső bányászati ágazatok eredményeinek, problémáinak megismerésére.

Tisztelt küldöttközgyűlés!

Az 1987-es év kiemelkedő eseménye volt a Magyar Geofizikusok Egyesületével közösen rendezett *vándorgyűlés*, amelynek témája „A geofizikai és geológiai módszerek integrált alkalmazása a nyersanyagkutatásban és Magyarország földtani-geofizikai modelljének kialakításában”. A május 14–15-én lezajlott rendezvény során négy szekcióban összesen 69 előadás, továbbá számítógépes bemutató és poszter foglalkozott a témában megjelölt kérdésekkel. A résztvevők átfogó képet kaptak a nyersanyagkutatás és a földtani-geofizikai modell kialakításának jelenlegi helyzetéről, lehetőséget kínálva az új módszerek és a korábbi kutatási eredmények, mint a modell továbbfejlesztésére szolgáló kiindulási alap egybevetésére. A megnyilvánuló nagy érdeklődés (380 fő) és az elhangzott előadásokat követő élénk vita igazolja, és a jövőben is kívánatosá tesz hasonló rendezvényeket.

Az országos elnökség mellett működő bizottságok munkája, a társulat hosszú távú programjában rögzített alapelveknek megfelelően zajlott 1987-ben. Nemzetközi kapcsolataink terén — mint már korábban utaltunk rá — Magyarországon ülésezett a COGEO DATA, a geológiai adatok számítógépes tárolásával, visszakeresésével és feldolgozásával foglalkozó nemzetközi szervezet. Magyarországon rendezték meg a veszélyes-hulladékok problémájával foglalkozó világkongresszust 1987 októberében. A Magyarhoni Földtani Társulat egy poszterrel és egy előadással vett részt a világkongresszuson.

A külföldi rendezvényekre az összes kiutazók száma 1987-ben 12 fő, ebből szocialista országba 4, tőkésországba 8 tagtársunknak nyílt lehetősége a társulat devizafedezetével eljutnia. A külföldön rendezett jelentősebb események közül alkalmunk volt képviselteni magunkat a XII. Kóvolaj Világkongresszuson az Egyesült Államokban, mint leendő rendezőnek a IX. Európai Szedimentológiai találkozón Tuniszban, és a XX. Mikropaleontológiai Kollokviumon Angliában, továbbá, mint korábbi rendezőnek az INHIGEO olaszországi kongresszusán. Ez utóbbi alkalomból külön kiadványt jelentettünk meg a magyar—olasz földtani kapcsolatok történeti áttekintésével és értékelésével. Ugyancsak Olaszország volt a színhelye a Szervesgeokémiai Világkongresszusnak, amelyen szintén képviseltettük magunkat, és ígéretet kaptunk, hogy amennyiben Magyarország megpályázza, meg fogja kapni egy elkövetkezendő kongresszus megrendezésének jogát. Hasonló ígéret és elképzelés létezik az Európai Földtani Társulatok Asszociációja egyik következő — várhatóan 1993-as — kongresszusának magyarországi megrendezéséről, amelyre az ígéretet az 1987-es dubrovniki rendezvényen részt vevő magyar képviselő megkapta.

Kétoldalú nemzetközi kapcsolataink sorában változatlanul fenntartjuk a devizamentes szakembercserét a Lengyel Földtani Társulattal, amely évente 2 cserelátogatást jelent egy-egy rendezvényen, rendszerint vándorgyűlésen. Hasonló jellegű, de szélesebb alapokra helyezett együttműködés van engedélyezés, illetve kimunkálás alatt az Osztrák Földtani Társulat irányába. Mint látható, nemzetközi tevékenységünk elsősorban a kongresszusokon való részvétel, és arra irányul, hogy az elkövetkező években minél több, jelentős nemzetközi rendezvénynek adhassunk otthont. 1989 ebből a szempontból meg-

határozó jelentőségű lesz, hiszen két rangos európai szakmai összejevetel színhelye lesz Magyarország. Áprilisban a X. Európai Szedimentológiai Találkozó, míg szeptemberben a XXI. Európai Mikropaleontológiai Kollokvium. Ezeknek szervezésével kapcsolatban a közeljövőben fogjuk kiküldeni a magyarországi jelentősebb, földtudományokban érdekelt vállalatoknak és intézményeknek a támogatást kérő leveleket. Kérjük azokat a tagtársakat, akik azt helyzetüknél, befolyásuknál fogva megtehetik, vállalatuk, intézményük vezetését szíveskedjenek abba az irányba befolyásolni, hogy ez a két rendezvény a vállalatoktól és az egyéb részről megfelelő anyagi és erkölcsi támogatást kapjon. Ez szűkebb értelemben a magyar földtudomány, tágabb értelemben az egész ország megítélése szempontjából nem elhanyagolható.

Folytatva az elnökségi bizottságok munkájának elemzését az *ifjúsági bizottság* javaslatára és a család kezdeményezésére az elnökség és a választmány elfogadta egy KRIVÁN Pál alapítványi emlékérem létesítésének gondolatát. A néhai főtitkárunkról elnevezett emlékérem a fiatal geológusok kezdeti szakmai lépéseinek jutalmazására fog szolgálni, nevezetesen az első előadói ankéton legjobban szereplő egyetemi hallgató előadó részére fogjuk rendszeresen adományozni. Amellett, hogy eleget teszünk a család kérésének, ezzel adózunk méltóképpen néhai főtitkárunk emlékének, aki mindig szíven viselte az ifjú generáció nevelését és szakmánk odaadó művelésére való buzdítást.

A társulat *ellenőrző bizottsága* az MTESZ ellenőrző bizottságának előírásai szerint kidolgozta ügyrendjét és feladattervét. A bizottság elnökének kérésére a bizottságot 7 főre egészítette ki az elnökség, biztosítva ezzel a tagok között a feladatok területi feloszthatóságát.

A társulat *gazdasági bizottsága* folyamatosan figyelemmel kísérte a gazdálkodást és a megbízásos munkák rendjét.

Az *ifjúsági bizottság* az Alföldi Területi Szervezettel nagyszerű geomatematikai tanfolyamot szervezett.

A *szénkőzettani- és szervesgeokémiai munkabizottság* 1987-ben — a korábbi évektől eltérően — csak egy előadóülést tartott. A bizottság elnökének, REGÉCI Editnek halála fájdalmasan érintette a munkabizottságot és — reméljük csak átmenetileg — csökkentette aktivitásukat.

Tisztelt küldöttközgyűlés!

Minden évben kedves kötelesség számbavenni azokat, akik a beszámolási időszak során szakmai tevékenységükért, életművükért kitüntetést kaptak. Ebben az évben örömmel jelentem, hogy:

BADINSZKY Péter	Kiváló Társadalmi Munkás kitüntetető jelvény
BODROGI Frigyes	Kiváló Munkáért
CSICSELY György	Bányász Szolg. Érdemérem arany fokozat
CSILLAG János	Kiváló Munkáért
CSÓTYI Tamás	Kiváló Munkáért
GERBER Pál	Kiváló Munkáért
IVÁNYOSI SZABÓ András	Miniszteri Dicséret (műv. min.)
JUHÁSZ András	Kiváló Munkáért
JUHÁSZ Árpád	Bugát Pál Emlékérem
KALÓ János	Kiváló Munkáért

KÁLI Zoltán	Kiváló Munkáért
KARÁCSONYI Sándor	Munka Érdemrend arany fokozat
KECSKEMÉTI Tibor	Kiváló Munkáért
KOMLÓSSY Zsoltné	Kiváló Munkáért
KOVÁCS Zoltán	Kiváló Munkáért
KREZTOI Miklós	Lóczy Lajos-emlékérem
KUTI László	Kiváló Munkáért
LENGYEL Ilona	Kiváló Munkáért
MADAI László	Kiváló Munkáért
MAGUSITS Mihály	Kiváló Munkáért
MÁTYÁS Ernő	Kiváló Munkáért
MÉRAI Károly	Kiváló Munkáért
MIKOLAI István	Kiváló Munkáért
NAGYÁGI Lászlóné	Kiváló Munkáért
OROSZ Elemérné	Munka Érdemrend arany fokozat
SÁNTHA Pál	Kiváló Munkáért
SÜTŐ Lajosné	Kiváló Munkáért
SCHWEITZER Ferenc	Munka Érdemrend ezüst fokozat
SZALÓKI István	Bányász Szolgálati Érdemérem ezüst fokozat
SZAKÁLL Sándor	Szocialista Kultúráért emlékérem
SZEPESI József	Kiváló Munkáért
TAMÁSHIDI László	Kiváló Munkáért
TÓKA Jenő	Pro Urbe Pécs emlékérem
TÓTH József	Kiváló Munkáért
VADÁSZ Ernő	Kiváló Bányász
VARRÓ Tibor	Kiváló Munkáért
VEREBÉLYI Kálmán	Kiváló Munkáért
VETŐ István	Kiváló Munkáért
ZSÓRI Gyula	Kiváló Dolgozó
kitüntetéset kapott.	

Továbbá jelentem, hogy

VITÁLIS Sándor mellszobrát avatták Salgótarjánban a Bányászmuzeum előtt;
KERTAI György 75. születési jubileumán emléktáblát avattak Szegeden a
Kőolajkutató Vállalat székházában;

JUGOVICS Lajos születésének 100. évfordulóján Badacsonytomajban emléktáblát avattak;

A magyar olajtermelés megindulásának 50. évfordulója alkalmából Zalaegerszegen az Olajipari Múzeum udvarán avatták fel a magyar kőolajiparért legtöbbet tett néhai kőolajgeológusok közül

BÖCKH Hugó
KERTAI György és
PAPP Simon

mellszobrát.

Szintén személyi jellegű változás, és kihatásaiban csak ebben az évben jelentkezik egy 1987-es döntés eredménye, ezért itt kell bejelentenem, hogy 1988. január 1-től, mint oly sok más területen, az MTESZ és az egyes tagegyesületek kapcsolattartása terén is változás történt. Ettől az időponttól kezdődően ez

ugyanis ún. összekötőkön keresztül történik, akik személyükben felelnek az egyesület és az MTESZ vezető testületei közötti rugalmas és harmonikus együttműködésért. A közgyűlést szeretném megragadni arra, hogy a t. küldötteknek és az egész tagságnak bemutassam dr. TAMÁS Lászlót, az Országos Borminősítő Intézet igazgatóját, és dr. MARILLAI Vilmost a Magyar Agrártudományi Egyesület főtítkárhelyettesét. Ehhez a munkájukhoz én kívánok nekik jó erőt és jó egészséget és a magunk részéről kinyilvánítjuk, hogy e felelősségteljes tevékenységükhöz a társulat minden támogatást meg fog adni, és bármikor, bármilyen alkalommal szívesen látjuk körünkben. Erősen reméljük, hogy az évek múltával tiszteletbeli geológusokat köszönhetünk bennük.

A személyes jellegű bejelentések után foglalkozni kell azzal a tevékenységgel, amely a társulat személyiségét bizonyos értelemben jellemzi, a publikációs tevékenységgel.

1987-ben megjelent:

a Földtani Közlöny 1986. évi 1—4. száma 448 oldalon, számonként 2000 pl-ban,
az Általános Földtani Szemle 22. száma 216 oldalon, 750 pl-ban,
a Mérnökgeológiai Szemle 35. száma 179 oldalon, 400 pl-ban,
a Tudománytörténeti Évkönyv külön száma angol nyelven 332 oldalon,
500 pl-ban.

Tisztelt küldöttközgyűlés!

Manapság nem újdonság senki számára, bármilyen szép egy vállalat, egy intézmény, egy egyesület tudományos, szakmai tevékenysége, hogy a megmérettetést a gazdasági eredmény jelenti. Örömmel jelenthetem a t. közgyűlésnek, hogy a társulat 1987-es gazdasági teljesítménye kiemelkedik az elmúlt évek sorából. A tervezett 1 240 000,— Ft-os állami támogatás helyett, mindössze 91 000 Ft-ot használtunk fel. Ami azt jelenti, hogy az állami támogatás tényleges összegét 3 év alatt egynegyedére sikerült csökkentenünk. Bevételeink túlnyomó többsége megbízásos munkákból származik, tekintettel arra, hogy a rendezvényeken a mai árviszonyok mellett nagyon kis nyereség realizálódik. Ezzel szemben az 1987-ben megkötött és a lezárt megbízásos munkák volumene 8 600 000,— Ft volt, ebből az MTESZ-nek befizetett 18%, 1 600 000 Ft. Mivel társulati eredményként a megbízásos munkák bevételeinek csak egyötöde számolható el, ezért az állami támogatás tervbe vett teljes lefaragásához további erőfeszítésekre van szükség. Ennek egy részét a kiadások csökkentése jelenti. 1987 során 1986-hoz viszonyított költségeink — a lényeges áremelkedések ellenére — változatlan szinten maradtak. Ilyen vonatkozásban eltérés csupán a tőlünk független nyomdai és utazási költségekben mutatkoztak. Mindent összevetve, az elnökség és a titkárság nevében köszönetünket fejezzük ki azoknak, akiknek a munkája ezt a jelentős eredménynövekedést lehetővé tette. Köszönjük és egyben kérjük is tagtársainkat, hogy 1988. folyamán ez a tendencia ne változzék meg, még akkor sem, amennyiben rövid távon, és számunkra néha érthetetlen módon, más társadalmi szervezeteknél esetenként az egyén néhány százalékkal nagyobb bevételhez jut. Tekintsük társulatunkat legalább annyira magunkénak, hogy ezt a többnyire nem is jelentős különbséget figyelmen kívül hagyva, ezek a megbízásos munkák továbbra is ahhoz a szakmai gyűlekezethez kerüljenek, amelyik egyébiránt múltját, tapasztalatait, és szakmai összetételét tekintve leginkább megfelel e tevékenység számára.

Tisztelt küldöttközgyűlés!

Tekintsünk most az eljövendő év feladataira. 1988 tervezett nagy rendezvényeit az 1988-as munkatervből mindenki megkapta. A rend kedvéért azonban szeretnénk kiemelni néhányat itt az év elején, hogy időben és kellő formában felhívjuk a figyelmet azokra az eseményekre, amelyek ebben az évben tevékenységünk gerincét fogják alkotni. Hozzánk időben legközelebb stílszerűen az *első előadói ankét* esik, az ifjúsági bizottság rendezésében. Haladó hagyományról van szó, amelynek célja a fiatal generáció bevezetése a szakmai közéletbe. Ha végigpillantunk ez elmúlt első előadói ankétok során (1982 óta kétévenként rendezzük), örömmel állapíthatjuk meg, hogy néhány díjnyertes fiatal azóta már végzett szakemberként megmutatta oroszlánckörmeit, ezzel igazolva nemcsak saját rátermettségét, hanem ennek a rendezvény-formának az életrealitását is.

Az utóbbi időszakban jelentős mértékben népszerűsödött a matematika alkalmazása a geológiában, és ez a témakör 1988-ban is két helyet követel magának éves programunkból. Május 5—6-án GEOSZOFTVER '88 néven a Magyar Állami Földtani Intézet és a Magyar Szénhidrogénipari Kutató és Fejlesztő Intézet közös rendezésében tekinthetik át az érdeklődők a Magyarországon használatos földtani adatfeldolgozási, modellezési, szimulációs programokat, míg június 2—3-án a „Matematikai tudományok szerepe és alkalmazási lehetősége a földtanban” címmel immáron rendszeressé váló geomatematikai ankétot rendezzük meg Szegeden az Alföldi Területi szervezet házigazdaszerepe mellett. Még egy rendezvény erejéig visszatérve, májusban szintén egy divatos témát találunk a programban: „A geológia szerepe a természet- és környezetvédelemben”, melyet szintén az Alföldi Területi Szervezet, a Mérnökgeológiai és Környezetföldtani szakosztály, a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságának és a Szegedi Akadémiai Bizottság Földtudományi Szakbizottságának közreműködésével rendez Kecskeméten.

Egymás után üljük a 25 éves jubileumokat, ami abból fakad, hogy a 60-as évek első felében alakultak sorra területi szervezeteink, illetőleg szakosztályaink. Ebben az évben az Őslénytani-Rétegtani Szakosztályon a sor, a 25 éves jubileumukat egy háromnapos bejárással ünneplik meg a Dunántúli-középhegységben, Sümeg és a Balaton-vidék közötti terület rétegtanilag értékes, új feltárásait és azok őslénytani értelmezését, feldolgozását mutatva be az érdeklődőknek. Időpont május 19—21. Június 17—18-án a Mérnökgeológiai és Környezetföldtani Szakosztály fővállalkozásában terepbejárás és előadások mutatják be a bős-nagymarosi vízelépcső építésének jelenlegi állását, a várható eredményeket, gondokat, vélt és valós aggodalmakat, azok javasolt feloldását. Ez évi vándorgyűlésünk időpontja szeptember 25—26—27, helyszíne Észak-Magyarország és ÉK-Magyarország, téma az aggteleki és jósvafői kutatási, térképezési eredmények.

Október 3—7. között Szlovákiában egy háromoldalu nemzetközi szimpózium mutatja be — cseh-szlovák—magyar—lengyel szervezésben — „A Nyugati-Kárpátok földtani kutatásának története az I. világháború előtt” címmel, e terület geológiai megismerésének ma már tudománytörténeté magasztosult kezdeteit. Október 14—15. lesz az időpontja a litosztratiográfiai szemináriumnak, amelynek a Közép- és Északdunántúli Területi Szervezet és a Veszprémi Akadémiai Bizottság ad otthont. A rétegtan számos új eredményt produkált az elmúlt időszakban e régióban is, és ezeknek áttekintése, időről időre történő

rendszerezése rendkívül fontos a terület jobb megismerése és a földtani kutatások célszerű, gazdaságos tervezése szempontjából.

Tisztelt küldöttközgyűlés!

1988 meghatározó év az egész magyar nemzetgazdaság számára. A kisebb-nagyobb közösségek, mint a társadalom integráns részei egyenként is szembe kell nézzenek a kihívással saját működési szférájukban, ami a pénzügyi-gazdasági feltételek szigorodásában nyilvánul meg. Talán profánnak tűnő párhuzam jut az eszembe. A mai magyar labdarúgástól kevés jót, inspirálót lehet átvenni napjainkban. A patinás budapesti klub hanglemezre vett refrénje „Meglátja, Mester, menni fog” — azonban eszünkbe kell juttassa azt az alapigazságot, hogy céljainkat csak úgy érhetjük el, ha a legkilátástalanabb helyzetben is rendületlenül hiszünk a sikerben. Ezzel a lelkülettel, az 1988-as év sikere reményében köszönöm figyelmüket és kívánok

jó szerencsét!

Szervezeti egység	Előadói ülések			Terepbejárások			Vezetőségi ülések		Egyéb		
	száma/ ankét	elhangzott előadások száma	résztevők száma/ankét	száma	elhangzott előadások száma	résztevők száma	száma	résztevők száma	megnevezés	elhangzott előadások száma	résztevők száma
Agyagásványtani Szakosztály	3	5	68	—	—	—	3	17	—	—	—
Általános Földtani Szakosztály	8/1	21/5	232/36	—	—	—	1	9	—	—	—
Ásványtani-Geokémiai Szakosztály	8/1	27/10	199/80	—	—	—	2	18	Emlék- ülés	2	48
Ásványgyűjtő Szakcsoport	1	1	8	1	—	40	5	18	Geol. diákklub	3	19
Gazdaságföldtani Szakosztály	3	6	56	—	—	—	—	—	—	—	—
Mérnökgeológia-Környezetföldt. Sz.	4/1	46/33	172/85	1	6	40	3	29	Klubdelután	2	43
Őslénytani-Rétegtani Szakosztály	8	16	171	1	4	35	2	14	Mh. látogatás	2	31
Tudománytörténeti Szakosztály	6	12	90	—	—	—	5	36	—	—	—
Ifjúsági Bizottság	1	14	80	—	—	—	1	4	—	—	—
Szénközetani és Szerves- geokémiai Munkabizottság	1	1	12	—	—	—	—	—	—	—	—
Szakosztályok összesen	43/3	149/48	1088/201	3	10	115	22	145	—	9	141
AI-földi Területi Szervezet	7/1	19/5	195/20	—	—	—	1	7	klubnap	1	40
(COGRODATA)	1	10 + 20 külf.	100	—	—	—	—	—	—	—	—
Budapesti Területi Szervezet	7	14	202	2	2	39	1	6	—	—	—
Déldunántúli Területi Szervezet	17	32	525	—	—	—	1	9	kerekasztal-beszél- getés	1	30
Északmagyarországi Ter. Szerv.	8/1	22/6	150/40	1	3	30	3	18	koszorúzás	1	54
Közép- és Északdunántúli T. Szerv.	4/1	23/6	182/50	1	1	20	3	30	emléktábla-avatás	3	30
Területi Szervezetek összesen	44/3	140/17	1354/110	4	6	89	9	70	—	6	154
Központi előadói ülés	2	2 + 1 külf.	78	—	—	—	—	—	—	—	—
TÁRSULAT ÖSSZESEN	89/6	292/165	2320/311	7	16	204	31	215	—	15	295

1 közgyűlés	190 fő
4 elnökségi ülés	120 fő
2 választmányi ülés	150 fő
1 vándorgyűlés	110 fő
1 bányaföldtani ankét	200 fő